

DRAUGAS

PERIODICALS
February 5, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, VASARIO - FEBRUARY 5, 2004

95-IEJI METAI

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-04-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 24
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Lietuviška veikla
telkiniuose ir kitur.
2 psl.

Peržengta padorumo
riba. Apie biurokratiją
ir bendruomeniškumą.
3 psl.

Vadovas pakeitė
Lietuvos veidą. Tarp
mūsų kalbant: veikim,
kol dar ne per vėlu.
Kaip koreguoti
priešmokyklinukų
kalbą. LF dr. Antano
Razmos vardo premija.
4 psl.

Prisimintos dvi taurios
mirusiosios.
5 psl.

Korp! Neo-Lithuania
suvažiavimas. Lietuvių
operos moterų choras
atliks programą.
Pagerbkime Lietuvai
nusipelnusių asmenį.
„Kariūna“ girdės ir
Cleveland lietuviai.
6 psl.

Sportas

* Vasario 14-15 dienomis
Los Angeles vyks jau 53-asis
Nacionalinės krepšinio asociacijos
(NBA) „Visų žvaigždžių“
savaitgalis, kuriame, deja,
nebus krepšininkų iš Lietuvos.
Pernai šiame prestižiniame
renginyje pirmąsyk dalyvavęs
„Cavaliers“ vidurio puolėjas
Žydrūnas Ilgauskas šįkart
nėsulaukė atsarginius žaidėjus
rinkusių trenerių įvertinimo.

* Vengrijos sostinėje
vykstančiame Europos dailiojo
čiūožimo čempionate antradienį
vakare vyrai atliko
trumpąją programą. Sėkmingai
kvalifikacinių varžybų barjerą
įveikė ir po pralaimėjusios
programos 27-oje vietoje buvęs
21-erių metų kaunietis Aidas
Reklis antradienį trumpojoje
programoje liko 29-as ir bendroje
įskaitoje taip pat smuktelėjo į
29-ąją poziciją. 2003 metų
Europos dailiojo čiūožimo
pirmenybėse A. Reklis buvo
28-as, o planetos čempionate –
35-as.

* Septyniolikta pergale
penkiasdešimt ketvirtose
Šiaurės Amerikos nacionalinės
ledo ritulio lygos (NHL) reguliarijo
sezono rungtynėse – po
trijų pralaimėjimų iš eilės – iš-
kovojo Dainiaus Zubraus
Vašingtono „Capitals“ klubas.
Lietuvius šiame ture kartą smūgiavo
į varžovų vartus bei pirmame
kėlinyje gavo dvi baudos
minutes (žaidė 20 min. 25 sek.).

* Devyniolikta pergale
keturiasdešimt aštuntose
Nacionalinės krepšinio asociacijos
(NBA) reguliarijo sezono rungtynėse
iškovojo „Cavaliers“ klubas, kuriame
rungtyniauja Žydrūnas Ilgauskas. Ž. Ilgauskas
nugalėtojams pelnė 15 taškų, po krepšiais atkovojo 9 kamuolius ir blokavo 5 varžovų
metimus.

Naujausios žinios

* Nedarbo lygis Lietuvoje
išaugo iki 8 proc.

* Lietuva nepritaria
naujo naftos terminalo statybai
Karaliaučiaus srityje.

Lietuva artėja prie tikrosios narystės NATO

Vilnius, vasario 4 d. (BNS) – Lietuva artėja prie tikrosios narystės NATO – šią savaitę paskutinė iš devyniolikos Susivienijimo narių – Prancūzija – turėtų užbaigti NATO plėtros protokolų pasirašymo procedūrą. Lietuvos ambasados Prancūzijoje ministras patarėjas Petras Šimeliūnas BNS teigė, kad ketvirtadienį Prancūzijos aukštieji parlamento rūmai – Senatas – turėtų pasirašyti Lietuvos ir dar šešių Vidurio ir Rytų Europos valstybių prisijungimo prie NATO protokolus. Praėjusią savaitę šiuos protokolus pasirašė Prancūzijos nacionalinė asamblėja.

Lietuvos misijos prie NATO vadovė ambasadorė Gintė Damušis BNS sakė, kad Prancūzijos užbaigiamas pasirašymo procesas gali lemti, kad Lietuva NATO nare taps keliais mėnesiais anksčiau, nei buvo manyta. „Atrodo, kad tai gali būti balandžio mėnės, nors konkreti data kol kas nėra nustatyta. Viskas priklausys nuo to, kada devyniolika šalių baigs savo ratifikacijos procesą“, pabrėžė G. Damušis. Anot jos, kai visos Susivienijimo narės pasirašys savo protokolus Vašingtone, NATO generalinis sekretorius septynių pakviestųjų valstybių užsienio reikalų ministrams išsiųs

laiškus, kviečiančius valstybes pradėti NATO steigimosios – Vašingtono – sutarties pasirašymą. „Kai tai bus užbaigta – nėra jokių kliūčių mums tapti vi-sateisėmis NATO narėmis. Spėjama, kad visa tai galėtų už-trukti iki balandžio mėnesio pradžios“, teigė ambasadorė.

Iki šiol buvo manoma, kad pakviestiosios valstybės visateisėmis Susivienijimo narėmis oficialiai turėtų tapti iki šių metų birželio 28-29 dienomis Stambule vyksiančio NATO viršūnių susitikimo. Savo ruožtu Lietuva jau yra pradėjusi techninius pasiruošimo darbus pasirašyti Vašingtono sutartį.

Prisijungiant prie šio dokumento, reikia atlikti tam tikras techninio pobūdžio parengiamąsias procedūras – išversti į lietuvių kalbą dokumentų tekstus, sutikrinti vertimus su originalais, suderinti juos tarp kompetentingų žinybų.

Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas Česlovas Juršėnas BNS teigė, jog parlamentas tikisi pasirašyti prisijungimo prie NATO protokolus iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos – kovo 11-osios.

„Tai būtų antrasis Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimas“, BNS sakė Česlovas Juršėnas.

Prezidentas reikalauja visos tyrimų medžiagos, Seimo atstovai tvirtina, kad R. Paksas nenori jos turėti

Vilnius, vasario 4 d. (ELTA) – Prezidentas Rolandas Paksas nerodo noro gauti visą su tyrimais susijusią medžiagą. Tai trečiadienį Eltai sakė Seimo teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas socialdemokratas Aloyzas Sakalas. Pasak A. Sakalo, „Prezidentas nerodo jokios iniciatyvos gauti visą išsamią su jam iškeltais kaltinimais susijusią medžiagą. R. Paksas ne tik nerodo jokio noro, bet stengiasi kuo ilgiau negauti tos informacijos, kurios pats nuolat reikalauja“.

Prezidentas R. Paksas prieš kelias savaites nusiuntė laišką Seimo apkaltos komisijai ir paprašė pateikti visą su valstybės paslaptimi susijusią informaciją, kuria grindžiami jam pateikti kaltinimai. R. Paksas taip pat yra tvirtinęs, kad kol neturės ir negalys susipažinti su visa informacija, tol negalys liudyti Seimo apkaltos komisijoje. Antradienį, prieš susitikdamas su Valstybės saugumo departamento vadovu Mečiu Laurinkumi, R. Paksas sakė prašysiąs VSD vadovo visos tyrimų medžiagos. Čia pat R. Paksas kartojto nesuprantas, kodėl jam nepatikima visa medžiaga. Tačiau po susitikimo su prezidentu M. Laurinkus antradienį teigė, jog apie galimybę gauti iš VSD visą turimą medžiagą nebuvo kalbėta. Pasak M. Laurinkaus, „visa medžiaga yra komisijoje“.

Apkaltos komisijos vicepirmininkas Julius Sabatauskas Eltai tvirtino, kad prezidentas yra gavęs visą su šios komisijos tyrimu susijusią medžiagą. J. Sabatauskas aiškinimu, apkaltos komisija negali prezidentui pateikti kitos, anksčiau galimas grėsmės nacionaliniam saugumui tyrusios komisijos turėtos slaptos medžiagos. Dėl pastarosios komisijos turėtos informacijos, anot J. Sabatauskos, prezidentas turėtų kreiptis į Seimo archyvus. Buvęs Seimo specialiosios Seimo komisijos, tyrusios galimas grėsmes nacionaliniam saugumui, pirmininkas A. Sakalas teigė, kad prezidentas gali atvykti bet kada į Seimą ir susipažinti su visa Seimo specialia skyrtyje saugoma slapta informacija: Valstybės saugumo departamento, Generalinio policijos komisariato pažymomis, telefoninių pokalbių įrašais, jų išsklotinėmis, pirmųjų slapty komisijos posėdžių protokolais. „Prezidentas gali išsi-kviesti ir šiuos slaptus dokumentus tvarkančią Seimo darbuotoją, kuri ji supažindintų. Tačiau Seime saugomi slapty dokumentai negali būti niekam atiduoti“, aiškino A. Sakalas.

Prezidento patarėjas nacionalinio saugumo klausimais Romualdas Algirdas Senovaitis Eltai sakė tiksliai nežinantis, ar prezidentas, ar jo atstovai yra kreipęsi į Seimą, kad gautų visą

Prieš 15 metų (1989-ųjų vasario 5-ąją) Vilniaus Arkikatedra atšventinta ir perduota tikintiesiems. Iškilmsms vadovavo vyskupas Julijonas Steponavičius. (Vladimiro Gulevičiaus (ELTA) nuotr.)

su apkalta susijusią medžiagą. Pats R. Senovaitis teigė niekur nesikreipęs dėl šios medžiagos. Prezidento atstovė spaudai Jūratė Overlingienė trečiadienį Eltai tvirtino, kad iš Seimo apkaltos komisijos prezidentas iki

šiول nėra gavęs jokios medžiagos. Čia pat J. Overlingienė patikslino, kad prezidentas gavo „ne visą medžiagą“, tačiau pasakė konkrečiai, ko būtent negauna prezidentas, atstovė spaudai teigė negalinti.

Renata Smailytė vėl lankėsi Seime

Renata Smailytė

Vilnius, vasario 4 d. (ELTA) – Priestaringos reputacijos verslininke Renata Smailytė trečiadienį vėl lankėsi Seime. Renata Smailytė Eltai patvirtino

no atėjusi susipažinti su savo liudijimo Seimo apkaltos komisijai protokolu. Renata Smailytė savo parašu turės patvirtinti, jog protokole nurodyti jos parodymai komisijai atitinka tikrovę. Šiuo metu Renata Smailytė sakė dar skaitanti keliasdešimties puslapių savo parodymus.

Anot Seimo apkaltos komisijos vicepirmininko Juliaus Sabatauskos, Renata Smailytė pakviesta į Seimą „atlikti savo pilietines pareigas“. Renata Smailytei ši kartą Seimo kanceliarijos buvo suteikta teisė į Seimą. Kaip žinoma, Seimo valdyba svarsto galimybę įteisinti griežtesnį lankymosi Seime tvarką, kurią įgyvendinus abejotinos reputacijos asmenys nebegalėtų patekti į parlamento rūmus.

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas anksčiau sakė, jog

planuojama riboti nepageidaujamų asmenų, galinčių pakenkti Seimo prestižui, lankymąsi Seime. Laikinas Seimo kancleris Arvydas Kregždė šią savaitę turėtų pateikti siūlymus dėl lankymosi Seime tvarkos sugriežtinimo. „Jeigu Renata Smailytė ar kitas asmuo pateks į sąrašą asmenų, kuriems bus draudžiama lankytis parlamente arba jis atitiks kriterijus, pagal kuriuos vertinant žmogus negalės čia apsilankyti, vadinasi, bus uždrausta tai daryti“, sakė Artūras Paulauskas.

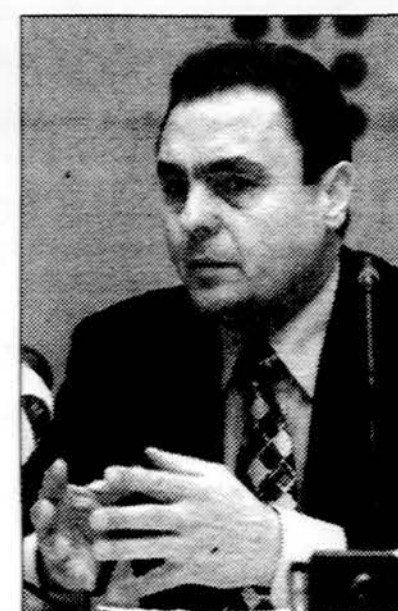
Trečiadienį Seime po savo liudijimo Seimo apkaltos komisijai taip pat pasirašė Antrojo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos vadovas Gintaras Bagdonas. Iš viso apkaltos komisijai liudijo per 40 asmenų. Didėsioji jų dalis savo liudijimus parašais turėtų patvirtinti šią savaitę.

Lietuva pavasarį taps NATO ir ES nare

Vilnius, vasario 4 d. (BNS) – Jungtinėse Valstijose viešintis krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius įsitikinęs, kad Lietuva, kaip ir planuota, pavasarį taps NATO ir ES nare, nepaisant jau tris mėnesius užtrukusio Prezidentūros skandalo. Ministras interviu Lietuvos nacionaliniam radiui trečiadienį sakė, kad tarptautinė bendruomenė pastebi „akivaizdų Lietuvos progresą“.

L. Linkevičius Vašingtone susitiko su JAV gynybos sekretoriumi Donald Rumsfeld, kitais įtakingais pareigūnais ir politikais. Pasak ministro, JAV gynybos pareigūnai pažymėjo tarptautinėse misijose dalyvaujančių Lietuvos karių patikimumą bei gerą Lietuvos pasirengimą artėjantį narystei NATO ir ES. Anot L. Linkevičiaus, JAV ir Lietuva sutaria, kad šios dvi organizacijos neturi lenktyniauti tarpusavy, o siekti vieno tikslo – saugumo pasaulyje.

P. Gražulis reikalauja paviešinti galimų žemgrobių pavardes

Petras Gražulis

Vilnius, vasario 4 d. (ELTA) – Lietuvos krikščionių demokratų valdybos pirmininkas Seimo narys Petras Gražulis reikalauja, kad Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vadovas Valentinas Junokas nedelsiant atskleistų visų Seimo narių, galimai įsivėlusius į sklypų skandalo, sąrašą. „Tai išsklaidytų dabar esančias abejones. Rinkėjai privalo žinoti visą tiesą“.

Socialliberalai prašo atnaujinti tyrimą dėl prezidento patarėjo

Vilnius, vasario 4 d. (BNS) – Alvydai Medalinskui grįžus dirbti prezidento Rolando Pakso patarėju, valdancioji Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) frakcija prašo Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją (VTEK) atnaujinti tyrimą dėl patarėjo elgesio. VTEK pernai tyrė tuomet patarėju užsienio politikos klausimais dirbusio A. Medalinsko viešus pareiškimus, bet nutraukė tyrimą pastarajam pasitraukus iš valstybės tarnybos. Šią savaitę A. Medalinskas grįžo į Prezidentūrą dirbti prezidento patarėju politikos klausimais.

Anot Socialliberalų frakcijos pranešimo spaudai, tuomet VTEK informavo, jog A. Medalinskas nesilaikė įstatyme numatytų valstybės tarnautojų profesinės etikos principų ir viešais pasisakymais viršijo savo kompetenciją. Kilus skandalui dėl Prezidentūros atstovų

Jeigu politikai, išgydami sklypus pažeidė įstatymus, jie turi už tai atsakyti“, sakė Eltai P. Gražulis. Šis parlamentaras taip pat ragina Seimo pirmininką Artūrą Paulauską, kad šis būtų ryžtingesnis, ne-taikytų dvigubų standartų ir kuo greičiau paskelbtų iš STT gautą sąrašą.

Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vadovas V. Junokas antradienį pateikė Seimo pirmininkui A. Paulauskui galimai įsivėlusius į sklypų skandalo dviejų kadencijų (1996–2000 ir 2000–2004) tikrintinų Seimo narių sąrašą, kuriame yra 45 politikų pavardės.

Pasak V. Junoko, tai neskelbtinas, riboto naudojimo sąrašas, kurį STT galės paskelbti tik tada, kai specialistai nustatys žemes reformą reglamentuojančių įstatymų pažeidimą. Petro Gražulio nuomone, tokia STT vadovo pozicija meta nepasitikėjimo šešėlį visiems Seimo nariams.

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas yra žadėjęs tartis su parlamentinių frakcijų vadovais ir nuspręsti, ką daryti su gautais sąrašais.

ryšių su abejotinos reputacijos asmenimis. A. Medalinskas pareiškė, jog apie galimą prezidento apkaltą prabilo „politikai, kuriems nepavyko tapti prezidentais“ ir nenori laukti, kol pasibaigs dabartinio valstybės vadovo kadencija. Socialliberalai tai įvertino kaip netiesioginį kaltinimą savo vadovui, Seimo pirmininkui Artūrai Paulauskui siekiant revanšo už pralaimėjusį prezidento rinkimus.

A. Paulauskas dalyvavo 2002 metų pabaigoje surengtuose prezidento rinkimuose, bet nepateko į antrąjį turą. Jis taip pat dalyvavo ir 1997 metais vykusiuose prezidento rinkimuose, bet antrajame ture pralaimėjo nedideliu skirtumu. NS vadovas iki šiol nėra pareiškęs, ar kandidatuos pirmalaikiuose prezidento rinkimuose, jeigu jie bus surengti po apkaltos nušalinus R. Paksą.

Prezidentas susitiks su socialdemokratų frakcijos Seime nariais

Vilnius, vasario 4 d. (BNS) – Prezidentas Rolandas Paksas rengia susitikimą su valdanciosios Socialdemokratų koalicijos frakcijos Seime nariais. Frakcijoje BNS informavo, kad į susitikimą Prezidentūroje ketina atvykti visi 53 frakcijos nariai. Savaitės pradžioje frakcijos narys, Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas Česlovas Juršėnas yra sakęs, kad su prezidentu apie jam gresiančią apkaltą diskutuoti neketina. „Tokiame susitikime apkaltos procesas nenagrinėtinas. Mum, kaip busiems prisiekusiųjų teismo nariams, neišsina kalbėtis su tuo, kuriam taikoma apkalt“, yra sakęs Č. Juršėnas. Šią savaitę prezidentas jau susitiko su Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų frakcijos Seime seniūne Kazimiera

Prunskiene, socialdemokratu Visvaldu Nekrašū, kuris prisipažino savo atėjimo į Prezidentūrą su frakcija nederinęs, taip pat liberalcentristu Juozu Matulevičiumi, Mišrios Seimo narių grupės atstovu, politinės partijos „Lietuvos krikščionys demokratams“ pirmininku Kazimieru Bobeliu. Prieš dvi savaites prezidentas pakvietė kiekvieną Seimo narį susitikti asmeniškai, bet taip pat savo kvietime pareiškė esąs pasirengęs susitikti su Seimo frakcijomis ir komitetais. Siūlymą pradėti apkaltą iš 53 Socialdemokratų koalicijos frakcijos narių nepasirašė 22 nariai, tarp jų trys ministrai. Jeigu kaltinimus prezidentui svarstanti Seimo specialioji tyrimo komisija patvirtins jų pagrįstumą, Seimas turės balsuoti dėl jo nušalinimo.

LIETUVIŲ TELKINIAI

LOS ANGELES, CA

Vasario 16-tos minėjimas

Šiais metais Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo, Vasario 16-tos, 86-ąsias metines švėsimės vasario 22 d., sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos patalpose. JAV Lietuvių Bendruomenė ir Amerikos Lietuvių taryba kviečia visus atvykti į minėjimą ir ta proga prisidėti savo auka išievojus lietuvių stiprinimui.

Šventės programa: 10:15 v.r. vėliavų pakelimas parapijos kieme; 10:30 v.r. iškilmingos šv. Mišios; 12 val. minėjimas ir

meninė programa.

Minėjimo kalbėtoja bus Vaitė Vėbrautė, JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkė.

Po minėjimo žemutinėje parapijos salėje bus pietūs. Vietas užsakyti skambinkite Genovaitė Plukienė: 310-453-1504.

Antanas Polikaitis, JAV LB Vakarų apygardos pirmininkas, 805-496-9711; Albinas Markevičius, ALTO Kalifornijos skyriaus pirmininkas, 310-828-7525.

Inf.

Š.m. sausio 10 d. Los Angeles, CA, JAV LB Kultūros tarybos skirtos Muziko premijos įteikimo pobūvyje susirinkę dalyviai. Premiją muz. Giedrai Gudauskienėi įteikė, iš Čikagos atvykusi, Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė.

Kalėdų šventė Karaliaučiaus krašto mokyklose

Praejo Adventas, rimties ir susikaupimo metas, Kučios ir šv. Kalėdos, įžengė į 2004-uosius metus.

Visose mokyklose lietuvių kalbos fakultatyvų ir lietuviškų klasių mokytojai organizavo mokiniams Kalėdų šventę. Atsivėlgiant į galimybes ir mokyklų tradicijas, buvo šventinama įvairiai: vienos mokyklose šventė lietuviškai besimokantys mokiniai, kitose dalyvavo mokinių tėvai ir kiti šeimos nariai, mokyklų vadovai, bendruomenės nariai. Svarbiausia, kad mokiniai daugiau sužinojo apie šią šventę, lietuvių tautos papročius ir tradicijas, kad buvo sukurta šventinė nuotaika, kad galime mokinius pradžiuginti kalėdinėmis dovanėlėmis.

Už gautas kalėdines dovanėles mokytojai ir mokiniai nuoširdžiai dėkoja Karaliaučiaus krašto Lietuvių Bendruomenės pirmininkui Sigitui Šamborskiui, kurį parėmė Lietuvos ir JAV iniciatyvų fondas, Almos Adamkienės fondas, Janina ir Juozas Šarkai. Dėkojame Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijai, jos pirmininkui Viliui Trumpjonui. Būdvičių (Malomožaisko) vidurinė mokykla dėkoja Tauragės rajono merui Pranui Petrošiui.

Kalėdų šventė Linkūnų (Rževsko) ir Kalninkų (Prochladnoje) vidurinėse mokyklose

Šiose mokyklose dirba mokytoja Stasė Rumbaitienė. Į šv. Kalėdų šventę mokiniai rinkosi paskutinę gruodžio savaitę.

Gruodžio mėnesį lietuvių kalbos fakultatyvų mokiniai gyveno šv. Kalėdų laukimo metu kalbėjo apie Advento prasmę, šventinį Kučių vakarą,

kai visa šeima susirenka bendrai vakarienei, Kalėdų šventę ir jos užbaigimą — Trijų karalių šventę.

Šventėje dalyvavo ir mokinių močiutės. Prie papuoštų eglučių šakelių, uždegtų žvakučių jos prisiminė savo jaunystę, papasakojo apie lietuviško kaimo buitį, šv. Kalėdų papročius, Kučių vakaro burtus, kurių mokė ir mokinius. Buvo deklamuojami eilėraščiai apie Kalėdas, dainuojamos lietuvių liaudies dainos.

Visi vaishinos Kučių vakarienes patiekalu — kučiukais ir agurkų pienu. Mokiniai gavo dovanėles, už kurias dėkoja Sigitui Šamborskiui. Šventę patenkinti ir mokiniai, ir dalyvavusios močiutės.

Kalėdų šventė Tilžės 1-ojoje vidurinėje mokykloje-internate, Lenkvičių (Lunio) pagrindinėje ir Naujojoje (Timiriazovo) vidurinėje mokyklose

Tilžės 1-ojoje vidurinėje mokykloje — internate, kaip pasakojosi šių mokyklų lietuvių kalbos fakultatyvo mokytoja Aldona Bursteikienė, Kalėdoms ruošėsi iš anksto. Šventę vyko mokyklos aktų salėje, kur stovėjo didelė, gražiai papuošta eglė. Mokiniai inscenizavo pasakų personažus, dalyvavo koncerte. Kalėdų senelis visus pradžiugino šventinėmis dovanėlėmis.

Naujojoje (Timiriazovo) vidurinėje mokykloje mokiniai susirinko į šventiškai papuoštą kabinetą. Mokytoja papasakojo apie Kalėdų šventę, apie tai, kaip jai ruošiamasi ir kaip ji švenčiama Lietuvoje. Mokiniai deklamavo eilėraščius, minė mįsles, šoko lietuvių liaudies šokius. Visi patenkinti gautomis dovanėlėmis.

Už gautas dovanėles mokytoja ir šių mokyklų mokiniai dėkoja Karaliaučiaus krašto Lietuvių Bendruomenės pirmininkui Sigitui Šamborskiui ir Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijai, jos pirmininkui Viliui Trumpjonui.

Kalėdų šventė Būdvičių (Malomožaisko) vidurinėje mokykloje

Šioje mokykloje lietuvių kalbos fakultatyvo mokiniai į šventę rinkosi Kučių dieną. Mokyklos direktorė ir ugdymo dalies vedėja pasirūpino, kad būtų papuošta eglutė. Į šventę atvyko aštuonių mokinių tėvai. Visi susėdo prie baltos staltiesės užtiesto stalo, papuošto eglės šakelėmis. Ant jo buvo padėti

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatmeta. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

Mūsų šventės ir paminėjimai retai apsieina be tautinių šokių, nes kiekvienas didesnis lietuvių telkinys turi ir savo šauniai veikiančias tautinių šokių grupes. Nuotraukoje — smagiai sukasi „Berzelio“ (Hartford, CT) šokėjai.

CLEVELAND, OH

Vasario 16-oji

Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas, rengiamas LB Cleveland apylinkės valdybos ir ALTO Cleveland skyriaus, 2004 m. vasario 15 d., sekmadienį šia tvarka: 9:45 v.r. vėliavų pakelimas prie Laisvės paminklo; 10 v.r. Mišios Dievo Motinos šventovėje. Giedos „Exultate“ choras, vadovė Rita Čyvaitė-Kliorienė. 10 val. r. Mišios Šv. Jurgio bažnyčioje.

I val. p.p. minėjimas Lietuvių namų viršutinėje salė. Prelegentas — „International Services“ centro vykdomasis direktorius Algis Rukšėnas. Minėtinėje programoje: etnografinis ansamblis „Jorė“ iš Washington, DC, tautinių šokių grupė „Švyturys“, vadovė Audronė Širvinskienė.

Išlaidoms padengti įėjimo mokestis 5 dol., studentams ir moksleiviams velti.

Visi kviečiami dalyvauti.

Šventės — minėjimo atliekėjai

Pagrindinis kalbėtojas Algis Rukšėnas — politinių mokslų magistras, dėstęs žurnalistiką Lakeland Community College, mokytojas John F. Kennedy gimnazijoje. Kaip žurnalistas, atstovavo „United Press International“. Cleveland miesto „Utilities“ departamente, kaip vykdomasis sekretorius, rašė kalbas, tarpininkavo spaudai ir televizijai.

Paveiktas Simo Kudirkos nuo sovietų laivo į laisvę šuolio, parašė knygą „Day of Shame“, už kurią iš Ohio Library draugijos gavo „Best non fiction“ žymenį; Ohio lietuvių gydytojų draugijos ir Vyduno jaunimo fondo premijas. Ši knyga įtraukta į „US Coast Guard Academy“ privalomų skaityti knygų sąrašą.

Jo drama „Posėdis pragarė“ 1983 m. paskelbta geriausia drama 7-jame Lietuvių teatro festivalyje Čikagoje. A. Rukšėno knyga „Kovos dėl Lietuvos

nepriklausomybės“ išvertė į anglų kalbą.

A. Rukšėno anglų kalba politinio humoro už geležinės uždangos rinkiniai: „Is that you laughing, comrade?“ ir „The worlds best jokes“. Cleveland miesto istorijos tomui parašė Cleveland lietuvių istoriją.

Dirbo skautų sąjungoje, buvo JAV LB Kultūros tarybos narys, ALTO tarybos pirmininkas, „Tėvynės garsų“ radijo programos bendradarbis. Dažnas paskaitininkas amerikiečiams.

Dabar A. Rukšėnas vadovauja „International Services Center“ įstaigai, kurios uždaviniai yra imigrantų konsultavimas, socialinė parama, kartu dirbant su „United Way“ agentūra ir t.t.

Minėjimo naujovė — lietuvių folkloro ansamblis „Jorė“, prieš daugiau kaip septynerius metus susikūręs iš neseniai atvykusių lietuvių, gyvenančių Washington ir Baltimore apylinkėse. Ansamblis dainuoja ir groja tradicinius, neharmonizuotus kūrinius iš įvairių Lietuvos sričių. Dainoms ir šokiams pritaria liaudies instrumentais: kanklėmis, lūmždeliais, skudučiais, armonika,

būgnų ir netgi dūdmaišiu.

„Švyturys“ — gimnazijos mokinių amžiaus grupė jau 2000 metais dalyvavo XI tautinių šokių šventėje Toronte. Šokėjai daugiausia Šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos abiturientai. Grupės pradininkai — Eglė Laniauskienė ir Rasa Šilkaitienė. Grupės vedėja Aušrinė Širvinskienė, atvykusi iš Cleveland 1997 metais ir aktyviai įsijungusi į lietuvišką veiklą. Ji Kauno Technologijos universiteto kultūros klube mokė šokti tautinius šokius. Aušrinė talkina Živilė Vaitkienė, Vėnta Civinskaitė ir Ričardas Širvinskis.

JAV LB Cleveland apylinkės valdyba: pirmininkas Algis Gudėnas, vykdomasis vicepirm. dr. Viktoras Stankus, vicepirmininkė Aldona Stempuzienė, sekretorė Regina Čiurberienė, švietimas — Vida Bučienė, specialus projektai dr. Zita Mascinskienė ir Aleksas Petrauskis, nariai: Gintas Aras ir dr. Kristina Stanikaitė — Phipps.

ALTO Cleveland skyriaus pirmininkas Algis Pautienius. V.R.

Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero parapijos salėje „Spindulio“ ansamblio šokėjos šoka „Mergautinė“.

V. Soko nuotrauka

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

ARAS ŽIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

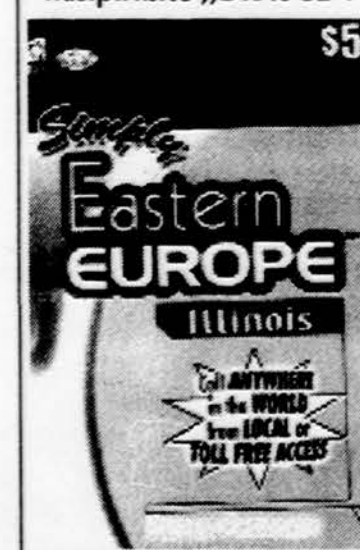
DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ss. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sutarkys dantis už priimaną kainą.
Sutarkimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Nuo šiol kortelės
skambinimui i Lietuvą
nusipirksite „DRAUGE“!

atvirukus. Veikė „Jaimės šulinys“, kuriame kiekvienas bandė laimę, ištraukdamas įvairius suvenyrus. Visi šventės dalyviai gavo kalėdines dovanėles, lietuviškų žurnalų.

Už gautas dovanėles, už džiugią šventę ir praskaidrintą kasdienybę mokiniai ir jų tėvai bei mokytojai dėkoja bendruomenės pirmininkui Sigitui Šamborskiui, Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijai ir jos pirmininkui Viliui Trumpjonui.

Emilija Algaudė
Bukontienė,
Kraupiškio (Uljanovo)
vidurinės mokyklos lietuvių
kalbos fakultatyvo mokytoja

LIETUVIŲ TAUTIŠKUMO ŠAKNYS: JŲ DABARTIES GALIOS IR NEGALIOS (VII)

Biurokratija ir bendruomeniškumas

PROF. HABIL. DR.
ROMUALDAS GRIGAS

Šiuolaikinė civilizacija — superpragmatinė. Ji atmeta romantinę dvasią, žmogaus siekį susilieti su gamta, gyventi dvasinėmis vertybėmis. Vyraujančiomis orientacijomis tapo utilitarinės, racionalistinės, materialistinės ir netgi grynai savanaudiškai orientuotos. Naudos siekiamas, kaip savitikslo. Natūralu, kad tokių orientacijų įtakoje, vos ne iš pagrindų krinta ir tautos substancionalumas (jos prigimtis, natūra, jos idėja sudaranti dvasia). Tautos sudėtine dalimi tampa ir visomis tomis „ydomis“ paženklinanti biurokratija — valdžios, valstybinių įstaigų, verslo, finansų ir kt. organizacijų klerikai (tarnautojai, valdininkai).

Šio žmonių sluoksnio galia ir įtaka didėja, nes visuomenėje ima viešpatuoti didžiulės, tarp savęs pačiais įvairiausiai kanalais susietos, organizacijos, jų sindikatai, į savo „apyvartą“ įtraukdamos ir politines, tame tarpe ir rinkėjų, tuo ar kitu laipsniu įtakojamas struktūras. Lietuvoje savo atvirumu (ir sąlyčiais su stambiuoju kapitalu) pagarsėjo dabartinis premjeras A. Brazauskas, mestelėjęs jo paties budo bruozus ir orientacijas gražiai atskleidžiančią frazę: „Kas valdo finansus, tas valdo valstybę“.

Tačiau visos tos biurokratinės organizacijos ir jų konglomeratai, ne tiek iš meilės artumui, kiek iš meilės sau, suinteresuotos bylinėtis su joms skirta nisa, ne tik nuosavoje teritorijoje, bet ir plėsti ją įminai iki „atstovaujamos“ sau erdvės tarptautiniame gyvenime. Tokia jų elgsena (vėlgė ne iš meilės artumui...) teikia neabejotinai ne tik ekonominius ar politinius, bet ir moralinius, psichologinio pobūdžio dividendus visai tautai. Tarkim, kad ir Lietuvai „išsibylinėta“ didesne Europos Sąjungos suma.

Taigi, turime pagrindo kalbėti ir apie „biurokratinę“ tautiškumo raiškos formą. Nors čia labiau tiktu Vakaruose vartojama nacionalizmo sąvoka.

Štai ši, tegu ir netradicinė, tegu ir kvazinacionalizmo atmaina gimdo dar ir savo antipodą. Akivaizdžiam biurokratinės suokalbiskumo ir savanaudiškumo igeidžiams ir rėmams apriboti atsiranda atoveiksmis

— vadinamojo neoromantinio, idealistinių orientacijų nepraradusio tautiškumo atmaina. Kas ją sudaro?

Tai, visų pirma, socialiai nuskrustaųjų sluoksniai, savo žvilgsnius kreipiantys į doruosius politikus (jeigu tokių yra) ir apeliuojantys į socialinį solidarumą (kurio neišvengiama dalimi visada būna tautinis solidarumas). Tai humanistiškai mąstancioji inteligentija, kuri iš principo visada būna tam tikra opozicija bet kokiai biurokratijai, juolab „parsidavusiai“ vartojimo kultūrai (sumaterialėjimui). Toje byloje apeliuojama į tautos idėją, į jos sukurtą socialinę energiją ir solidarumo šaltinį. Čia siekiama remtis istoriniu

**Akivaizdžiam biurokratijos
suokalbiskumo ir savanaudiškumo
igeidžiams ir rėmams apriboti atsiranda
atoveiksmis — vadinamojo neoromanti-
nio, idealistinių orientacijų nepraradusio
tautiškumo atmaina. Kas ją sudaro?**

bei kultūrinio paveldu ir dorovės principais, išsivaizduojant, kad tai kur kas patvaresnis, stipresnis ginklas, negu valstybės biurokratizuota galia, susijungusi su technologijomis ir sumaterialėjimu. Čia tarsi iš naujo aktualizuojamas, su reikšmingas biurokratinės modernizacijos paniekimas, užmirštas tautinis, nacionalinis tapatumas. Pastarasis skatinamas dar ir tuo, kad postmodernioje visuomenėje apskritai pastebimas polinkis ieškoti ir įtvirtinti bet kokias tapatybę ar savastį demonstruojančias, įrodančias formas.

Tai tik bendri, mokslingi samprotavimai — gali man pasakyti nekantrus ir reiklus skaitytojas. O kaip Lietuvoje? Tokių „mokslingų“ samprotavimų neišdrįsčiau pateikti, jeigu nematytčiau tų reiškinų (gal mano ir pernelyg aptakiai aprašytų) ir pats nebūčiau aktyviu jų dalyviu. Na, pasakykite, ar kadencija baigusio prezidento V. Adamkaus kalbėse nenuskambėjo teiginiai apie biurokratijos išsiviešpatavimą ir jos jėgą? O ar dabartinio prezidento R. Pakso inauguracinėse kalbėse neišgirdome lietuvių tautinio orumo, tautos idėjos, telkiančios visuomenę ir valstybę akcentų? Tokie pareiškimai šiaip neatsiranda. Didelė dalimi juos lėmė (ir lemia) nuolat organizuojami (bet mūsų žiniasklaidos visada nutyli!) patriotizmo palaikymo funkcija.

Ko gero, ne vienas skaitytojas gali nusistebėti ir net įsižeisti dėl ką tik išsakytų vertinimų. Bet aš žinau, kad praėjus represijų ir bolševizmo bangai, lietuviškasis, tegu ir kolektyvizuotas kaimas siekė atsigauti. Nors santykinai apgydyti patirtas žaizdas. Daugelyje vietovių imta atgaivinti senasis ir kurti naujasis tradicijas. Mašikiai plito etnografinės, iš medžio skobtos skulptūros ir net memorialai; buvo steigiami etnografiniai muziejai ir net sodinami parkai; pažymimos, valdžios leistos, įžymės lietuviui brangios datos ir įvykiai. Taip buvo ir to negalima nurašyti. Kitas dalykas, kad toks vietinių bendruomenių lietuviškumo proveržis buvo kontroliuojamas, bet ir toji kontrolė ilgai niekuo nepadarė vis labiau „skylėtą“, išsiskyrus grynai socialistinį vietinių bendruomenių organizavimo ir organizavimosi pagrindą.

Vardan teisybės tebus man atleidžiama už tuos gerus žodžius, skirtus netolimai praeičiai. Jie yra pagimdyti dar ir to skausmo, stebint gana dramatišką, nepataisomą, daugumą Lietuvos kaimo žmonių į socialinės degradacijos krūvą nusiųdusią sąlygą. Jas pagimdė savanaudiški „svetimųjų“ patarimai ir jiems pasidavę, neišmintingi mūsų strategų sprendimai, vienu ypu panaikinę susi-

klusiusią socialinės organizacijos struktūrą ir nepasiūlę jokio pozityvesnio, perspektyvesnio jam pakaitalo.

Žinoma, tuo pačiu buvo pakirstas ir kaimo bendruomenių gyvybingumas. Daug kas sujaukta vertingo tame tarpe, tegu ir sovietizuoto, tačiau aiškaus bendruomeninio sutarimo tradicija. Daugelis teritorijų tebeįgyvena pasimetimą, ypač vadų (asmenybių) stygių. Bet, kita vertus, daugelyje vietovių regime ir atsigaunancias, gyvėjančias vietas bendruomenes. Vėlgė tik kitu, laisvesniu žvilgsniu grįžtama prie tų dalykų, kuriuos suminėjo anksčiau; žymiai drąsiau reiškiant savo pilietines bei politines nuostatas.

Šioje savo apžvalgoje mes nepaminėjome miesto bendruomenių. Ir vis dėlto su visa pilietine drąsa ir atsakomybe priverstas pasakyti: paskutiniame sovietinio režimo dešimtmetyje Lietuvoje (skirtingai nuo kitų tuometinių sovietinių respublikų) buvo pradėtas kaupti žymiai rimtesnis dėmesys vadinamųjų darbo kolektyvų tradicijoms, tarpusavio sutarimui, darbo ir poilsio sąlygoms, aplinkos estetizavimui — žodžiu — socialiniams parametrams, tarp kurių „neįjuciomis“ praslydavo ir lietuviškosios etnokultūros bei savivokos, savitaigos elementai.

Na, o užbaigiant ne tik bendruomeniškumo, bet ir lietuvių tautiškumo galių ir negalių temą, reiktų įsidėmėti vieną labai svarbią aplinkybę — problemą. Ar apskritai spartėjantis kaitos, išsibirstančių, viena nuo kitos nutolstančių dalių, įsivertinančių įvairiųjų, išsivertinančių kultūrų sąlygomis įmanoma mąstyti apie tautą? Mąstyti, kaip apie žmones suburiantį bendruomenę? Ne tik įmanoma, bet ir būtina vardan kultūros ir civilizacijos išlikimo. Vardan žmogaus ir jo dvasios galių išsaugojimo...

Na, o kaip dabar? — paklaus skaitytojas. Turėdamas nemažą patirtį personalo vadybos srityje, galėčiau atsakyti štai taip, JAV, Vokietijos, Prancūzijos, Norvegijos ir ypač Japonijos norėjusių personalo vadyboje labai ryškūs išskirtiniai tų tautų kultūrų ženklai. Turėta istorinė tradicija tarsi įgauna kitokią kvėpavimą poindustrinėje visuomenėje. Čia įvėgiamas tautinės, nacionalinės kultūros tęstinumas. Lietuvoje viso šito šiuo metu nėra. Ir vargu ar greitai kas nors pasirodys, nes moksline (vadybine) mintis yra atskirta nuo praktikos, arba čia beždioniškai sekama JAV, geriausiu atveju kokios nors Vokietijos praktika.

Na, o ką aš aukščiau esu teigiamas pasakęs visa tai reiktų vertinti kaip tautinės, nacionalinės savignos proveržius. Nuo ko gintis šiandien? Štai tam pamatinė problema, kuri tam tikra prasme šiandien paralyžuoja ne tik kaimo, bet ir miesto bendruomeniškumo tautinį kryptingumą. Tačiau jau esama pagrindų tvirtinti, kad šiandieninė vietinių bendruomenių elgsena išplaukia ne tik iš nepalaužiamos, įvairiausias negandas išgyvenusios (ir išgyvenančios) lietuvių dvasios, jos istorinių šaknų, bet ir iš Lietuvai atsivėrusios Euro-

Vidaus Reikalams

I apl. Nr. 30830 š.m. VII.20 d.

Pranešu, kad bolševikų okupacijos metu ir per karą sunaikinta arba sugadinta šie kultūriniai ir meno paminklai (...):

1.a) Kapčiamiestyje, pirmą karo dieną (1941.VI.22), bolševikams padėjus miestelį, sugėdė bažnyčia, kuri buvo medinė, kryžiaus formos, su dviem iš abiejų pusių pristatytomis koplyčiomis, pastatyta 1742 m. Lietuvos didikų Oginskių, gyvenusių Veisiejuose.

b) Lazdijuose, Nepriklausomybės aikštėje, 1940 m. rudenį (prieš spalio revoliucijos šventę), bolševikinio vykdymo komiteto pastangomis, sugadintas Lietuvos Nepriklausomybės paminklas, nukertant jo viršų, ant

kurio iš visų keturių šonų buvo po Vyties kryžių.

c) Lazdijuose, Seinų gatvėje, 1940 metais nukirstas medinis paminklinis kryžius (...).

d) Leipalingio vls., Ancios kaime, bolševikai sudaužė geležinį akmenų pamatų kryžių. (...)

Jau tada, vos tik įžengė į Lietuvą, sovietų okupantai brutaliai demonstravo požiūrį į mūsų tautą ir jos vertybes. Argi tai nebuvo užuomazgos to žiaurumo, nūlėmusio tukstantų miško brolių likimą? Pamyne moralinius principus okupantai paniekino ir pačių mirtį: žuvusių partizanų lavonai gulėjo kiekvieno miestelio centre, buvo metami į šiukšlių krūvas, kad niekas neatrastų, nepalaidotų su didele pagarba. Neprisimintų...

Aki patraukė neįprastos formos statyns — metalinis medis, kurio

DRAUGAS, 2004 m. vasario 5 d., ketvirtadienis

3

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Peržengė ribą ir patys išsigando

Baigminės amerikietiškojo futbolo rungtynės visuomet sausakimšai pripildo stadioną, kuriame jos vyksta, o šimtą kartų daugiau žmonių visoje šalyje prilimpa prie televizijos. Ištuštėja parduotuvės, suretėja gatvės eismo kamščiai, nes futbolo sirgaliai švenčia: apsiūpinę užkandžiais ir gerimais, dieną praleidžia intensyviai stebėdami rungtynes ir laždamiesi, kuri komanda laimės. Nors didžiausią šios sporto šakos mėgėjų dalį sudaro vyrai, bet vis daugiau moterų įsijungia į žiūrovų eiles, kurios peržengia ir amžiaus, ir rasės, ir tautybių ribas. (Žinome, kad daug amerikietiškojo futbolo sirgalių yra ir lietuvių tarpe, tad išmintingi kai kurių renginių ruošėjai atranda progą pertraukti programą ir publikai pranešti rungtynių eigą arba rezultatus.) Kadangi europiečiai ir meksikiečiai, kurių skaičius šioje šalyje nuolat auga ir dabar sudaro „didžiausią mažumą“, yra labiau pratę prie tokio pobūdžio futbolo (soccer, Lietuvoje dar vadintu „kojiniu futbolu“), transliuojantiems baigmines varžybas svarbu ir juos įvilioti į žiūrovų tarpą. Manoma, kad čia atsiranda nauja plati rinka įvairiems gaminiams, už kurių reklamavimą rungtynių transliavimo metu bendrovės moka milžiniškas sumas pinigų. Bet tai geras būdas pasiekti plačias vartotojų mases.

Futbolo (kaip ir beisbolo, ir krepšinio) sezono pabaigos rungtynių reklamos kuriamos kone visus metus, pastelkiant sumaniausius kūrėjus ir filmotojus. Su pinigų čia nelabai skaitomasi, nes sėkminga reklamos kultūrų sąlygomis įmanoma mąstyti apie tautą? Mąstyti, kaip apie žmones suburiantį bendruomenę? Ne tik įmanoma, bet ir būtina vardan kultūros ir civilizacijos išlikimo. Vardan žmogaus ir jo dvasios galių išsaugojimo...

Ir ne vien reklamuotojai varžosi dėl žiūrovų palankumo. O Gerą verslą daro įvairūs lošimo iš pinigų židiniai, kai žmonės kloja dolerius už vieną ar kitą, patekusią į „Super bowl“ komandą. O ką bekalbėti apie įvairius suvenyrus, užkandžius, gerimus bei paslaugas tūkstantams žmonių, iš visur suvažiuosius į miestą, kuriame žaidynės vyksta. Šiomet tai buvo Houston, TX. Komandos, susikibusios baigminėse rungtynėse: New England „Patriots“ ir Carolina valstijos „Panthers“. Net ir nesidomintys futbolu, negalėjo negirdėti, kad rungtynės laimėjo „Patriots“ komanda — visa žiniasklaidą kelias dienas apie tai tebekomentuoja.

Tačiau šį kartą pačioms rungtynėms dmesys tarytum nubluko, aukštesnę vietą užėmus puslaikio programai, kai aikštė užpildė šokėjai, dainininkai, muzikantai. MTV programos nepasizymi geru skoniu televizijoje, nepasizymėjo juo ir

Houston futbolo stadione. Bet tai jau įprasta. Jeigu žiūrovai, dvasininkai, jaunimo auklėtojai, tėvai, ar net valstybinės komunikacijos įstaigos pareiškia nepasitenkinimą kai kurių, ypač muzikinių, programų turiniu, atliekų elgesiui, dainų žodžiais, tuoj pasigirsta priekaištai, kad šalyje norima įvesti cenzūrą, varžoma išsireiškimo laisvė, kurią kiekvienam laiduoja valstybės konstitucija. Kai saugusieji rūpinasi, kaip „apvalyti neįpriimtinas programas“, jaunuoliai ir net vaikai jas ryte praraja, seka populiariųjų dainininkų ar muzikantų pavyzdžiu, stengiasi pamėgdžioti jų elgesį, apsiirngimą, perka muzikos įrašus.

Viena tokių populiarių dainininkių yra Janet Jackson, kuri, kaip ir jos kontroversiškas brolis Michael Jackson, pastaruoju metu pakliuvęs į teisėsaugos dėmesį už tariamai nepadorų elgesį su jaunamėčiais berniukais, stengiasi „peržengti nubrėžtą padorumo liniją“.

Sekmadienio programoje Houston stadione pagaliau įvyko tai padaryti. Apskritai ta programa nepasizymėjo nei aukštu muzikiniu lygiu, nei skoniu, tarytum taikyta tik brestai pradedantiems paugliams, kurie kaista, pamatę daug pridengtas ir iššaukiančias besiraitančias moteriškas figūras. Jackson duetas su Justin Timberlake baigėsi skubiai CBS TV tinklo transliuotojų reakcija, nukreipiant kameras nuo dainininkės, bet ne pakankamai greitai, kad žiūrovai nebūtų pastebėję, tai ką Jackson norėjo parodyti.

Pasipylė atspirsinėjimai ir kaltinimai. NFL pasmerkė programą, žiūrovai stotis užpylė pasipiktinimo skambučiais... Kadangi rungtynės stebėjo daug tėvų su savo vaikais, nepadori puslaikio programa sukretė, o jos finalas uždėjo paskutinį tašką. Kiek dar toliau „pramogų kūrėjai“ žengs? Ką bendra futbolui turi su pusnugėmis mergaitėmis ir nešvarių žodžių priegrūstomis „dainomis“?

Sekmadienio rungtynės buvo intensyvios, įdomios, nes susitikio dvi geriausios šio krašto futbolo komandos. Jos visą futbolą sezoną dėjo daug pastangų, treniravosi, sužaidė daugybę rungtynių su kitomis komandomis, nemažiau siekiančiomis patekti į „Super bowl“. Tačiau laimėjimo spindesį kaip tik aptemdė tas nemalonus įvykis, kai noras pasirodyti, pagarsėti ciniškai proto švystelėjimą. Tikrai liudna, kad New England „Patriots“ komandos laimėjimo džiaugsmo užtemdė savanaudiškas dainininkės elgesys.

Tai gera pamoka busimoms „Super bowl“ rungtynėms, kai bus ieškoma „meninės programos“ jų puslaikiui. ■

Apžvelgiu mane supančią šventovę: aplinkui tik kryžiai, kryžiai... Aukšti, briantoti ir rūstūs — vyriški paminklai, kurių griežta grožį išryškina švelniai aptupusios snaigės. O štai mažesni, danteliais dantyti, vijokliais išraižyti, jų kryžmės puoštos saulutėmis. Ana ten, pastebiu dar keletą, jau savo amžlį bebaigiančių: palinkusius, tarsi norėtų paskui žmogų į žemę išeiti...

Bus daugiau

PAMINKLAI IŠĖJUSIEMS KOVOTI

Konkursui „Lietuvos laisvės kovų, kariuomenės bei netekusių istorija“

Jurgita Makselytė, Varėnos „Ažuolo“ vidurinė mokykla, 12 kl.

Mokytoja Julija Jaunuta Kavaliauskienė

Nr. 7

Iš A. Ramanausko-Vanago knygos „Daugel krito su...“

Šiandien pašalo. Sniego kruopelės plonu sluoksniu padengė sustingusią žemę. Tik kur nekur vis dar kyšo pabalusios žolės kuokšteliai. Šaltukas jau žnaibė nosį ir pirštų galus, tačiau žengiau toliau — į Merkinės Kryžių kalnelį. Dažnai ateinu čia parymoti koplyčios papėdėje. Kryžių apsupty

tyrantis susikaupimas padeda periktuoti susipynusias mintis ir jausmus, kilusius skaitant ir išgyvenant tragiškos Lietuvos pokario istorijos metraščius. Šiandien man ramybės nedavė neseniai perskaitytas dokumentas:

„Lazdijų apskrities viršininkui Nr. 2797 Lazdijai, 1942 m. rugpjūčio mėn. 23 d.
Ponui Generaliniam Tarejui

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

ROMA. Italijos premjero Silvio Berlusconi partija parengė įstatymo projektą, kuris siūlo uždrausti vaikams dalyvauti politinėse protesto akcijose. Jei tėvai sumanytų į mitingą atsisvesti savo atžalas, jiems grėsėtų solidžios baudos. Šis įstatymo projektas buvo pasiūlytas po to, kai balionais ir plakatais mosuojantys vaikai susirinko į nesenai įvykusią demonstraciją prieš vyriausybės planus reformuoti švietimo sistemą. S. Berlusconi vaikų dalyvavimą mitingų pavadino „skandalu“, o jo partija „Forza Italia“ (Pirmyn, Italija) antradienį pristatė įstatymo projektą, kuriame į gatves išėjusių vaikų tėvus pasiektų nubausti nuo 500 iki 2,000 eurų (nuo 1,000 iki 6,800 litų) siekiančiomis baudomis. Įtūžusio centro ir kairiojo sparno partijos žadėjo sužlugdyti šį įstatymą. „Tai puikus pavyzdys, kaip baimė ir sektantiška politika gali priversti žmones pamesti savo galvas“, teigė pagrindinės opozicinės partijos, Kairiųjų demokratų, vadovė Livia Turco. Politinės protesto akcijos yra kairiojo sparno organizacijų stiprybės šaltinis, ir į jas susirenkančioje minioje dažnai galima išvysti vaikus.

VARŠUVA. Beveik pusė Lenkijos sostinės aukštųjų mokyklų studentų yra pasirengę emigruoti, nes, pasak jų, valstybėje nėra jokių galimybių gerai uždirbti ir padaryti karjerą. Varšuvos universiteto sociologijos instituto surengta apklausa parodė, jog 42 proc. studentų baigę studijas ketina išvažiuoti iš Lenkijos, o 64 proc. yra įsitikinę, kad jiems nesudaromos galimybės kopti karjeros laiptais. 78 proc. respondentų mano, kad Lenkijoje neturės jokių stabilios materialinės padėties galimybių. Kiek geriau akademiniis jaunimas vertina intelektualinio tobulėjimo perspektyvas. Kad šios perspektyvos Lenkijoje geros, mano 60 proc. apklaustos dalyvių. Sociologų nuomone, Lenkijai įstojus į Europos Sąjungą (ES) pirmiausia iš valstybės gali išvažiuoti gabiausi jaunuoliai, nes narys ES atvers jiems plačias galimybes, o Lenkija dėl ekonominės stagnacijos nesugebės patenkinti jaunų žmonių poreikio susikurti kuo geresnę ateitį. Juo labiau, kad daugelis jaunuolių moka užsienio kalbas. Lenkų studentai mielai mokosi užsienio kalbų, dažnai išvažiuoja tobulintis, todėl žino, ko galima tikėtis išvykus iš valstybės.

BERLYNAS. Amerikos milijardierius George Soros trečiadienį pareiškė, kad prezidento George W. Bush valdomos Jungtinių Valstijų „yra pavojingos pasauliui“ ir dar kartą pažadėjo būsimuosiuose rinkimuose dosniai paremti jo varžovą iš Demokratų partijos. Interviu vokiečių žurnalui „Stern“ G. Soros sakė, kad jau skyrė demokratų rinkimų kampanijai 125 mln. dolerių. „Busho vyriausybė nori primesti savo valią visam pasauliui. Ši vyriausybė pateko į politinių ekstremistų rankas. Amerika pavojinga pasauliui“, sakė G. Soros, kurio 11.5 mlrd. dolerių fondas yra vienas didžiausių planetoje. Pats 73 metų G. Soros, žinomas kaip „žmogus, 1992 metais sužlugdęs svarą“, o 2003-ųjų gegužę padėjęs nukmtyti dolerį euro atžvilgiu iki lygio, artimo minimaliam, kai pareiškė, jog išparduoda dolerius. G. Soros priminė, kad jis gyveno totalitarinėje gimtojoje Vengrijoje, iš pradžių valdant nacistams, paskui – komunistams, ir mano, kad Bush administracija veda JAV būtent

šia kryptimi. „Aš nelyginu Bush su nacistais, bet šioje šalyje įvyko kažkas, kas, maniau, niekada neįvyks: atvirai visuomenei iškilo didelis pavojus“, išpėja milijardierius. Jis taip pat labai nerimauja dėl to, kaip Amerikos vyriausybė, siekdama savo tikslų, spekuliuoja 2001 metų rugsėjo 11-osios tragedija. „Dažnai kalbama, kaip šis siaubingas teroro aktas pakeitė pasaulį, sakė G. Soros. Ne, pasaulį keičia Bush vyriausybės reakcija į šį terorą, tai, kad jis naudoja jį pilietinėms laisvėms varžyti, bando valdyti visą pasaulį“.

PRAHA. Čekijos vyriausybės valstybės komisaru ES trečiadienį nusprendė siūlyti būvusį aplinkos apsaugos ministrą Miloš Kuzvart, nors šiai kandidatūrai nepritarė Vladimir Špidlo vadovaujamos koalicinės vyriausybės jaunesniosios partnerės. 11 iš 17-os vietų ministrų kabinete turintis V. Špidlo socialdemokratų blokas jau seniai žadėjo į komisaro vietą siūlyti savo partijos narį M. Kuzvart, nors kitos dvi koalicijos partnerės tvirtino, jog būvusiam aplinkos apsaugos ministrui trūksta darbo užsienyje patirties. Vyriausybės siūlomai 43-jų metų M. Kuzvart kandidatūrai dar turės pritarti Europos Komisija, tačiau tai jau laikoma simboliine procedūra. Kol kas šešioms mėnesiams siūlomas ES komisaras darba turėtų pradėti Čekijai įstojus į ES gegužės mėnesį. M. Kuzvart šalininkai primena politikos atsakymą dalyvauti politikoje sovietiniais laikais, kada jis buvo aktyvus aplinkos apsaugos veikėjas. Šios srities jis neketina apleisti ir Briuselyje. V. Špidlo giria angliškai kalbančio kandidato darbą derbį dėl Čekijos stojimo į ES metu. Čekija yra viena paskutinių iš dešimties būsimųjų bloko narių išsirikusių savo komisarą ES.

VARŠUVA. Lenkijai gresia gripo epidemija – valstybės epidemiologų tarnybos pranešimu, šia liga jau serga beveik 50,000 lenkų, be to, ligonių skaičius kasdien didėja. Net 180 sergančiųjų jau teko paguldyti į ligonines dėl gripo komplikacijų. Manoma, kad gripas atkeliavo iš Slovakijos ir Čekijos, kadangi daugiausiai žmonių serga pietiniuose Lenkijos rajonuose. Tiek daug gripu užsikrėtusių žmonių Lenkijoje buvo užregistruota prieš trejus metus.

LONDONAS. Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas Tony Blair trečiadienį leido suprasti kėtinąs pakeisti planus dėl nevaržomos piliečių iš naujomis ES narėmis tapsiančių buvusio komunistinio bloko valstybių imigracijos. Iki šiol Didžioji Britanija, Airija ir Ispanija buvo vienintelės trys ES valstybės, pareiškusios, kad neketina taikyti jokių apribojimų naujųjų narių piliečiams. Tiesa, kai kurios senosios narės kol kas dar neapsisprendė šiuo klausimu. Praėjusią savaitę Švedija paskutinę paskelbė ribosiantį gyventojų imigraciją iš 10-ies naujųjų ES narių, kurios gegužės mėnesį turėtų įsiliesti į bloką. Apribojimus naujesiems europiečiams taikys ir Nyderlandai. „Svarbu pripažinti, jog šios prisijungiančios šalys gali kelti grėsmę“, sakė T. Blair parlamente. „Būtent dėl šios priežasties mes peržiūrime padarytas nuolaidas. Jeigu tų nuolaidų panaikinimas išspręstų problemą, tai mes taip ir padarysime“, sakė jis.

BRATISLAVA. Slovakijos prezidentas Rudolf Schuster trečiadienį sudavė smūgį šios buimos ES narės mažumos

vyriausybei, kai nurodė balandžio mėnesį įvyksiančių prezidento rinkimų dieną kartu su rengti referendumą dėl pirmalaikio parlamento paleidimo. Antros kadencijos prezidento poste siekiantis ir gana simbolinę valdžią turintis buvęs komunistas R. Schuster nesutaria su ministro pirmininko Mikuláš Dzurindo vadovaujama keturių dešiniųjų partijų koalicine vyriausybe ir jos vykdomomis liberaliomis ekonominėmis reformomis, kurios, pasak vyriausybės, palengvins valstybės įstojimą į ES gegužės mėnesį. Tačiau valstybės vadovas neturi galios ankstiau numatyto termino paleisti parlamentą, kurio mandatas baigiasi tik 2006 metais. Kokie būtų profesinių sąjungų pradedto ir kairiųjų opozicijos remiamo rinkimo rezultatai, analitikų teigimu, M. Dzurindo mažumos vyriausybė yra užsitikrinusi pakankamai vietų parlamente, kad galėtų atmesti bet kokią siūlymą surengti pirmalaikius visuotinius rinkimus. Rudolf Schuster paskyrė referendumo datą – balandžio 3-įją, kai vyks pirmasis prezidento rinkimų turas. Rengiant du balsavimus vieną dieną didėja tikimybė, kad referendume dalyvaus mažiausiai 50 procentų rinkėjų, be kurių referendumas būtų laikomas neįvykusi. Rudolf Schuster kritikuoja M. Dzurindo vykdomas mokesčių, pensijų, sveikatos, darbo ir kitų sektorių reformas, kurias tikimasi užbaigti iki narys ES, ir suligina jas su visuomenės šoko terapija. Tačiau vyriausybės neteikia didelės reikšmės tokiam prezidento ėjimu.

JAV

VAŠINGTONAS. JAV armijos nuostoliai Irake tikriausiai nemažės – nors kovotojų išpuoliai retėja, jie darosi vis pavojingesni, sako analitikai. Nors pastaruoju metu tvirtinama, kad Irako kovotojų pasipriešinimas sėkmingai slopinamas, ekspertai mano, jog tikėtis, kad nuostolių augimas lėtės, šiais metais nereikėtų. „Manyčiau, jog bendras JAV nuostolių lygis liks maždaug toks pats, jeigu padėtis smarkiai nepablogės, pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu (į tarpusavio kovą) stotų šitai ir sunitai arba kurdai ir arabai, o JAV kariuomenė atsidurtų tarp jų“, sakė Kato instituto karybos analitikas Ted Carpenter. JAV ginkluotųjų pajėgų Centrinės vadovybės vadas generolas John Abizaid prognozavo, kad Jungtinių Valstijų įsengiantis 2004 metų birželio pabaigoje perduoti įgaliojimus Irako valdžiai, išpuolių padaugės. „Bus dar daugiau nuostolių. Daugiau kovos. Bet nebus nieko, su kuo negalėtume susidoroti karinėmis priemonėmis“, praėjusią savaitę sakė jis. Nuo JAV karo veiksmų Irake pradžios 2003 metų kovą JAV ginkluotųjų pajėgų nuostoliai konflikto zonoje pasiekė 526 žmones. Analitikai taip pat pažymėjo, kad šio karo nuostoliai gana maži, palyginti su ankstesniais konfliktais, kuriuose dalyvavo JAV. „Amerikos požiūriu, manau, geriau lieti kraują lėtai nei greitai, bet lėtas kraujo liejimas – tai labai skausminga patirtis, o šitai kaip tik ir vyksta“, sakė T. Carpenter. Išpuolių prieš JAV kariuomenę lapkritį būdavo vidutiniškai po 50 per dieną, užpraeitą savaitę – iki 23 per dieną, o praėjusią savaitę – 18, pažymėjo brigados generolas Mark Kimmitt. Bet analitikai mano, jog per išpuolius žūstančių Amerikos kareivių skaičius stabiliai auga, nors pačių išpuolių mažėja. Taip yra dėl to, kad kovotojų atakos tapo pavojingesnės nei ankstesniais mėnesiais.

Aža Stefanija Stasiene

1913–2003

Per paskutinius penkis dešimtmečius Stefanijos Stasiene vardas buvo plačiai ir pagarbiai minimas ne tik Clevelando lietuviškajame tikinėj, bet toli ir už jo ribų. Jos įnašas ir talka švietimo, kultūros, šalpos, visuomeniniuose darbuose, be to, kaip autorės ir žurnalistės, paliko gilių ir vertingų pėdsakų ateities dienoms. Jos pavargusi širdis sustojo plakusi 2003 m. lapkričio 29 d., Clevelande.

Ji ilgus metus vadovavo Moterų sąjungos 36-jai kuopai, kuri rengdavo koncertus ir buvo sukvietusi visos organizacijos seimą Clevelande. Uolida a r b u talkininkė Dievo Motinos parapijos darbuose bei renginiuose. Vykdamo į Dainavos jaunimo stovyklą su paskaitomis. Aktyvi Clevelando „Ateities“ klubo narė. 2000-aisiais metais UAB „Sapnų sala“ išspausdino jos

kulinarijos knygą „Kviečiu vaisyti“, 260 psl., 3,000 egz. tiražu Vilniuje, puikiai įrasta, spalvotomis nuotraukomis. Labai populiarūs šios specialybės knyga plačiai plinta ir čia, ir Lietuvoje. Prakalboje autorė rašo: „Manau, kad valgio gaminimas yra lyg dovana, kuria norisi dalintis su kitais, šeima ar svečiais. Noriu ir savo knygoje esančiais receptais dalintis su šeiminkėmis, kuriuos priims su meile ir noru išmėginti savo virtuvėje...“ Knyga dedikuota dukterims Ingridai, Teresai, Matildai ir Ugnelėi. Vėlionė kompiuteriškai paliko antrą savo knygą, kurioje, šalia kulinarijos receptų, primenami ir gražūs mūsų papročiai, susiję su metų laikais, kalendorinėmis šventėmis. Knyga dar šiais metais šeima planuoja išleisti. Taip ši talentinga ir nuširdi lietuvė, iš 90-ties metų savo gyvenimo penkis dešimtmečius atidavė Amerikos, ypač Clevelando lietuviams. Jie jai dėkingi. Jos netektis giliai liūdinti paliko vyrą Henriką, 64 metus išgyvenusį darnioje šeimoje, dukras: Lietuvos Respublikos garbės konsule Clevelande Ingridą Bublįnė, Teresę Parellą, Matildą Davis ir Ugnelę Šilėnienę, aštuonis anūkus ir šešis provaikaučius. Gruodžio 6 d. Dievo Motinos šventovėje parapijos kleb. kun.

PADĖKA

A + A

VACLOVAS-VACYS MITKUS

Mūsų mylimas vyras, tėvas, senelis ir brolis iškeliausi į Amžinuosius namus 2003 m. lapkričio 17 d. ir buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Nuosirdus ačiū kun. J. Kelpšai už maldas laidotuvių koplyčioje, atnašautas šv. Mišias kartu su kun. Tom Koyis ir apeigas kapinėse. Padėka A. Barniškiui už giesmes. Dekojame visiems artimiesiems, draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą šermyse ir laidotuose, palydint aš Vaclovą į Amžino poilsio vietą. Ačiū už šv. Mišių aukas, gėles, aukas labdarai, už pareikštą užuojautą žodžiu, raštu bei per spaudą. Padėka mieliems karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui David Gaidas už rūpestingą patarnavimą.

Liūdinti šeima

Visagaliui pasišaukus

A + A

ROMA RAČIŪNĄ

į savuosius Amžino gyvenimo sodus, šioje skaudžios netekties valandoje, nuoširdžiai užjaučiame žmoną VIDĄ, vaikus EDĮ, GINTARĄ, VILYTĘ ir jų šeimas.

Janina ir Mečys

DRAUGAS, 2004 m. vasario 5 d., ketvirtadienis

5

Gediminas Kijauskas, SJ, ir kun. Kęstutis Žemaitis auکوjo Mišias už aža Stefanią. Į gausiai pripildytą bažnyčią karštą, papuoštą baltomis rožėmis, atlydėjo vėlionės vaikaičiai su žvakėmis, ir šeima. Pamoksle klebonas išryškino mus palikušios motinos ir lietuvių darbų pavyzdį. Giedoją solistė Virginija Muliolienė ir choro grupė, paruošta muz. Ritos Čyvaitės Klorienės. Skaitinius skaitė dr. Vija Bubytė, Liutauras Milevičius, Lindrė Šilėnaitė ir Aida M. Meara. Nijolė Kersnauskaitė mirusiąją pagerbė specialiu, jai skirtu žodžiu. „Giedros“ korporacija visus pamaldų dalyvių parapijos svetainėn pakvietė pietums. Clevelando lietuviai atidavė pagarbą darbščiajai bietelei, kuri padėjo visiems, kurių širdyse dega Nemuno šalies meilė. Gausiomis pinigėmis aukomis Lietuvių vaikų globos organizacijai „Saulutė“ ir Mišiomis prisiminta iškeliauvosio.

Clevelando dienraštis „The Plain Dealer“ (2003.12.05) išspausdino straipsnį apie Stefanią nueitą kelią, plačiau stabtelėjant ties jos kūrybingu darbu Clevelande.

Stefanijos Stasiene (Bardauskaitė), gimusios Šiauliuose, 1913 m. rugsėjo 26 d. gyvenimas riedėjo, kaip kokiam kaledoskope, spalvingame ne tik JAV-se. Pradžios mokykla, Mergaičių gimnazija ir Mokytojų seminarija Šiauliuose. Priklausė skautų ir ateitininkų organizacijoms. Jos gyvenime didelę įtaką turėjo Aleksandrijos dvaras H. Bulokienė, kuri Stefanijai skiepjo grožio, skonio ir pedantiškumo kiekviena darbe. Stefanija šias ypatybes pasisavino ir gyvenime tiksliai jų laikėsi.

Baigus seminariją, mokyto-

javo Kaulinių pradžios mokykloje prie Radviliškio. Čia jau prasidėjo ir jos visuomeninė veikla: dirbo su jaunaisiais ukininkais, kur įsteigė jaunųjų ukininkų ratelį. Įsijungė į skautų organizaciją. Savo mokyklos rajone pastatė tautiniais ornamentais išpuotą kryžių, kuris dar ir dabar tebestovi. 1939 m. lankė Dotnuvos žemės ūkio ir daržininkystės kursus. Tais metais, ištejęs už Henriko Staso, persikėlė gyventi į Trakų apskritį, kur Henrikas buvo mokyklos vedėjas. Čia išgyveno pirmąją bolševikų okupaciją. Sugrįžus antrąją sovietų okupacijai, jau su dviem dukromis išvyko į Vakarų, kur gyveno Gross Hezepes ir Diepholzo pabėgėlių stovyklose. Gime trečioji dukra Matilda. Stovykloje įsijungė į kultūrinę veiklą, dirbo pradžios mokykloje ir gimnazijoje, ruošė vaidinimus, parengė mergaites plastiniams šokiams, baletui. Stefanija ir pati vaidino stovyklose pastatymuose.

Po penkerių stovyklinės veiklos metų emigravo į JAV, į Pitsburgą ir dirbo „Stouffer“ restorane. Po metų Stasai persikėlė į Clevelandą ir toje pat bendrovėje ji išdirbo 28 metus. 1980 metais išėjo į pensiją. Dirbdama „Stouffer“, gavo bendrovės premiją ir atostogas su vyru Havajuose. Clevelande gimė ir ketvirtoji dukrelė Ugnelė. Stefanijos platus žvilgsnis į pasaulį, domėjimasis viskuo neleido buvoti tik vienoje vietoje, mėgo keliauti ir su vyru apkelioavo visą Europą, dalį Afrikos, Azijos ir Pietų Amerikos. Tikrai artėjanti senatvė privertė šių gyvenimo malonumų atsiskirti ir galutiniam poilsui amžiams priglaudę gimtoji Lietuvos žemėlė.

Vacys Rociūnas

Mirė dr. Irena Sakavičiūtė-Jasienė

Irena priklausė mūsų pasakutinei medikų grupei, kurie pradėjo studijuoti mediciną laisvoje Lietuvoje, pergyvenome abi okupacijas: rusų ir vokiečių, ir turėjome palikti savo kraštą, antrąją rusų okupacijai artinantis. Dauguma mūsų priklausė slaptai veiklai prieš okupantus ir vėliau turėjo arba slapstytis, arba palikti savo tėvynę vien su diplomu ar studijų knygute rankose.

Irena buvo viena vyriausių studentų mūsų kurse. Jinai anksčiau studijavo humanitarinius mokslus, gavo diplomą ir po to apsisprendė studijuoti mediciną. Labai rami, besispyšanti, niekad nepakelianti balso, — ji tikrai rodė savo bajorišką kilmę, bet mokoje prie visų prisitaikyti. Baigė mediciną 1944 m., jau pasiekusi 30 metų amžiaus. Pasitraukė į Vokietiją su savo tėvais, ištekojo už Antano Jasio ir vėliau emigravo į Ameriką. Apsigy-

venus Columbus, Ohio, išgijo ausų-nosies-gerklės specialybę. Iš pradžių dirbo su dr. Sendor jo klinikoje, vėliau tą kliniką perėmė pati ir įsystė labai sėkmingą praktiką. Dr. Irena buvo labai nuoširdus žmogus: ji suprato kitų skausmus ir nepreteklius. Per ilgus metus slaugė savo abu tėvus ir ser-

gantį vyrą, padėdavo finansškai savo gimines Lietuvoje, Kanadoje ir Rusijoje ir taip pat daug auکوjo įvairioms karitatyvinėms organizacijoms. Neretai pas ją kreipdavosi beturčiai pacientai, kuriems ji visuomet suteikdavo savo medicinišką pagalbą nemokamai. Mirė 2004 m. sausio 21 d. Laidotuvių apeigas pravedė Columbus gyvenantis kun. Saulius Laurinaitis. Palaidota St. Joseph Cemetery, Columbus, Ohio.

Danutė Širvydaitė-Bieliauskienė, M.D.

Kaip koreguoti...

Atkelta iš 4 psl.

Tokiems vaikams dažnai būtinas ne tik logopedinis mokymas, bet ir gydomoji mankšta ar masažas. Moksliniai tyrimai rodo, kad smulkiųjų rankos raumenų lavinimas ugdo ne tik praktinius įgūdžius (paruošia ranką rašyti ir pan.), bet ir aktyvina galvos smegenų žievės, o ypač šalia esančio motorinio kalbos centro, veiklą. Tegul vaikas stengiasi užsisiegti

sagas, susivirstyti batus, piešti. Labai svarbu, kad mažylio kalbos trūkumai būtų laiku pastebėti. Tuomet šeimietis neprašys „masinytės“, o norės važiuoti mašina.

Pakruojų rajono Linkuvos specialiosios internetinės mokyklos specialioji pedagogė-logopedė metodinė Lina Miežinskaitė ir specialioji auklėtoja Daiva Šonkevičienė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

FILISTERIŲ SKAUTŲ ČIKAGOS skyriaus vakarienes klubo suėiga vyks penktadienį, vasario 6 d., 7:30 val. vak., „Cafe 28“, esančiame 1800 W. Irving Park Rd., Chicago. Apie dalyvavimą praneškite fil. Andriui Kudirkai, tel. 708-422-7972. Bus įdomi kultūrinė programa ir vakarienė. Visi filisteriai kviečiami.

ATEITININKŲ NAMŲ NARIŲ metinis susirinkimas įvyks vasario 8 d., sekmadienį, 1 val. p.p., Ateitininkų namuose (12690 Archer Ave, Lemont). Tą patį sekmadienį Pal. Jurgio Matulaičio misijoje 9 val. r. bus aukojamos Mišios už gyvus ir mirusius Ateitininkų namų rėmėjus. 12:30 val. p.p. bus užkandžiai ir kava. Visi laukiami.

JAV LB VIDURIO VAKARŲ apygarda, kartu su Švč. M. Marijos Gimimo parapija, 6900 S. Washenaw Ave, Chicago, š.m. vasario 8 d. ruošia malonią popietę šios parapijos salėje. Popietę įvyks tuoj po 10:30 val. r. Mišių. Visi kviečiami pasitarti apie JAV LB apylinkės atkūrimą Marquette Parke. Daugiau informacijų suteiks Aušrelė Sakalaitė (LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė) 630-243-6302.

„ŠIRDĖLIŲ VAKARĄ“ Šv. Valentinio dienos proga Čikagoje ruošia „Pažinčių klubas“ — vasario 14 d., šeštadienį, 6 val. vak., Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje, 4420 S. Fairfield Ave. Šokiama groso ansamblio „Retro“, bus visokių įdomybių ir linksmybių.

ŠV. KAZIMIERO KONGREGACIJOS seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus šį šeštadienį, vasario 7 d., 9:30 val. r., seselių motiniškame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos kun. A. Gittins, CSSP, kurios dėsto teologiją Chicago Theological Institute.

„DRAUGUI“ — 95

„DRAUGO“ 95 METŲ sukakties proga kovo 28 d., sekmadienį, Maria gimnazijos auditorijoje, Čikagoje, ruošiamas ypatingas koncertas, kurio programą atliks Gen. Juozo Žemaičio Lietuvos Karo akademijos vyrų choro „Kariūnas“ vokalinė grupė. Koncerto proga bus išleista speciali programa su sveikinimais „Draugo“ garbingos sukakties proga. Maloniai visi prašomi savo sveikinimus siųsti „Draugo“ administracijai. Vieno puslapio sveikinimas — 100 dol., pusės puslapio — 50 dol. Šiais sveikinimais paremsime vienintelio už Lietuvos ribų leidžiamo lietuviško dienraščio tolimesnį gyvavimą.

BILJETUS I „DRAUGO“ koncertą, kurio programą atliks vokalinė grupė „Kariūnas“ galite (pradedant šios savaitės šeštadieniu) įsigyti „Seklyčioje“, Pasaulio lietuvių centre Lemonte ir „Draugo“ administracijoje. Koncertas įvyks kovo 28 d., sekmadienį, Maria gimnazijos salėje, Čikagoje.

„KARIŪNA“ GIRDĖS IR Cleveland, OH, lietuvių! Šeštadienį, kovo 27 d., Gen. J. Žemaičio Lietuvos Karo akademijos vyrų choras „Kariūnas“ (vadovas Vytautas Verockas) koncertuos Dievo Motinos lietuvių parapijoje, Clevelande.

KAIP BUVO SKELBTA, „Draugas“, švėsdamas 95 metų sukaktį, nori apdovanoti savo bendraamžius, padovanodamas jiems vienų metų prenumeratą. Tereikia pranešti, kas jau yra sulaukęs ar šiemet sulauks 95 metų amžiaus, atsiųsti trumpą to asmens aprašymą ir nuotraukėlę, o mes mielai jį (ar ją) pasveikinsime ir siuntinsime „Draugą“.

Atėjo laikas padėkoti

John F. Tefft pavadė tiek Lietuvoje gyvenantiems, tiek užsienio lietuviams gerai žinoma. John F. Tefft ne tik buvo JAV ambasadorius Lietuvoje, bet pamilo mūsų šalį, daug jos labai pasidarbavo, ypač, kai reikėjo pasisakyti už Lietuvos pakvietimą NATO, Europos Sąjungą. Jis visai neblogai kalbėjo lietuviškai ir jau visiems laikams liks Lietuvos draugu. Sau jokios naudos neieškodamas, nieko sau nereikalaujamas, atidavė širdį valstybei, kurioje jam teko būti ambasadoriumi. O tai retas reiškinys.

VASARIO 15 D., SEKMADIENI, 2 VAL. P.P., turime progą ambasadoriui Tefft padėkoti už jo pagalbą Lietuvai. Mums daug pastangų nereikia, tik dalyvauti Lietuvos Nepriklausomybės šventėje, kurią Maria gimnazijos auditorijoje ruošia ALTO Čikagos skyrius. Nupraleskime progos. Kaip atrodys, jeigu ambasadorius Tefft sutiks ne padėkos plojimai, o tuščios eilės kėdžių?

Buvęs JAV ambasadorius Lietuvai John Tefft su žmona Mariella viena proga apsilankęs „Drauge“ Jono Kuprio nuotrauka.

VASARIO 16-osios RENGINIAI

„LIETUVOS RESPUBLIKOS DIPLOMATINĖ TARNYBA JAV“ — taip pavadinta nuotraukų paroda, skirta LR konsolato Čikagoje 80 m. sukaktiui paminėti. Kartu bus pristatyta Lauryno Jonušausko ir Vaclovo Kleizos knyga „Lietuvos konsulatų Čikagoje 1924–2004 metais dokumentuose ir nuotraukose“. Renginį ruošia LR gen. konsulas Čikagoje, drauge su Lituanistikos tyrimų ir studijų centru bei Čiurlionio galerija. Parodos atidarymas vasario 13 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Čiurlionio galerijoje. Visi maloniai kviečiami. Lietuvos Respublikos konsulas Čikagoje niekuomet per 80 metų nebuvo uždarytas, nors tėvynė ir buvo okupuota. Konsulai, o vėliau garbės konsulai, atliko daug svarbių darbų savo tautos labui, atstovavo LAISVAI LIETUVAI okupacijos metais, kalbėjo už jos laisvę, kėlė savo tautiečių pasitikėjimą, kad Lietuva vėl bus laisva. Apsilankydami šiame renginyje parodysime padėką Lietuvos konsulatui už visus jo atliktus darbus.

TAI JAU TRADICIJA: JAUNIMO CENTRAS VĖSUOMET SURUOŠIA Lietuvos Nepriklausomybės šventę, nepaisant, kurią savaitės dieną pasitaiko vasario 16 d. Šiemet tai bus pirmadienis, tad 6:30 val. vak. Jaunimo centre visi kviečiami pasiklausyti garsaus lietuviško filmo apie Lietuvos partizanus kūrėjo Vytauto Vilimo kalbos „Vasario 16-oji ir dabartinės Lietuvos vizija“. Programėlę atliks Meno mokyklės, vadovaujamos Ligijos Tautkuvienės, vaikučiai. Bus vaisės. Visi kviečiami.

ŠAUNUS LIETUVIŲ OPEROS CHORAS — KĄ IR BEKALBĖTI! Bet, daugelio nuomone, dar šaunesnis yra jo Moterų choras. „Kai užgieda, uždainuoja, širdį sugraudina“, — sakyty poetas Maironis. Kad žiema nebūtų tokia šalta, kad nuotaišką pakeltų, ateikite sekma-dienį, vasario 15 d., 2 val. p.p., į Maria gimnazijos salę, kur vyks Lietuvos Nepriklausomybės šventė, o programą atliks šios mūsų žaviosios „lakštingalos“. Ne tik nesigailėsite, bet ir atliksite pareigą tėvynei.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĘ RUOŠIA ŠIAURĖS vakarų Indiana valstijos Amerikos lietuvių organizacijos vasario 22 d., sekmadienį, The American Legion Merrillville Post 430 patalpose, 7430 Broadway, Merrillville, IN. Pradžia 12 val. Vietas užsisakyti galima šiais telefonais: Joanna Rudzevičius 219-884-2220; Birutė Vilutis — 219-322-4533; Ursula Tavaras 219-226-0664.

VASARIO 16-OJI ARTĖJA. CICERO LIETUVIŲ TELKINYJE Prie Cicero miesto rotušės (50th Ave ir 26 Str.) trečiadienį, vasario 11 d., 12 val., bus iškilmingai iškilta Lietuvos vėliava. Šias ceremonijas atliks jūrų šaulių kuopa „Klaipėda“. Visi kviečiami susirinkti prie Cicero miesto rotušės ir pagerbti Lietuvos trispalvę, kuri ten plevėsuos visą savaitę.

VASARIO 15 D., SEKMADIENI, CICERO IR ARTIMŲJŲ APYLINKIŲ lietuvių paminės Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Padėkos Mišios už atgautą tėvynės laisvę bus aukojamos Šv. Antano parapijos bažnyčioje — 9 val. r. Tuoj po Mišių parapijos salėje vyks akademė dalis. Kalbės adv. Povilas Žumbakis, meninę programą atliks „Andriekaus muzikinė grupė“. Minėjimą rengia Cicero LB apylinkės valdyba ir Cicero ALTO skyrius. Rengėjai širdingai prašo gausiai dalyvauti minėjime.

BRIGHTON PARKO LB APYLINKĖ RUOŠIA LIETUVOS Nepriklausomybės šventės paminėjimą vasario 22 d., sekmadienį, Pradžia Mišiomis 10 val. r. Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Po Mišių sporto salėje (įėjimas iš kiemo) vyks trumpa akademė ir meninė dalis, o po to bus pietūs. Pietums reikia užsisakyti vietą, skambinant Salomėjai Daulienei 773-927-4990. Šeimoms su vaikais bus teikiama nuolaida.

TĖVYNĖS SĄJUNGOS RĖMĖJŲ ČIKAGOS SKYRIUS VASARIO 8 D., sekmadienį, 12:30 val. p.p., lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, ruošia Vasario 16-osios ir Sausio 13-osios paminėjimą. Atsiminimais apie lietuvių tautos kelią, atvedusį į nepriklausomybę, pasidalinis Tadas Bukaveckas, o apie sausio 13 d. įvykius — jų dalyvis Kasperas Genzbigelis. Kviečiami visi nariai, bičiuliai ir svečiai gausiai dalyvauti.

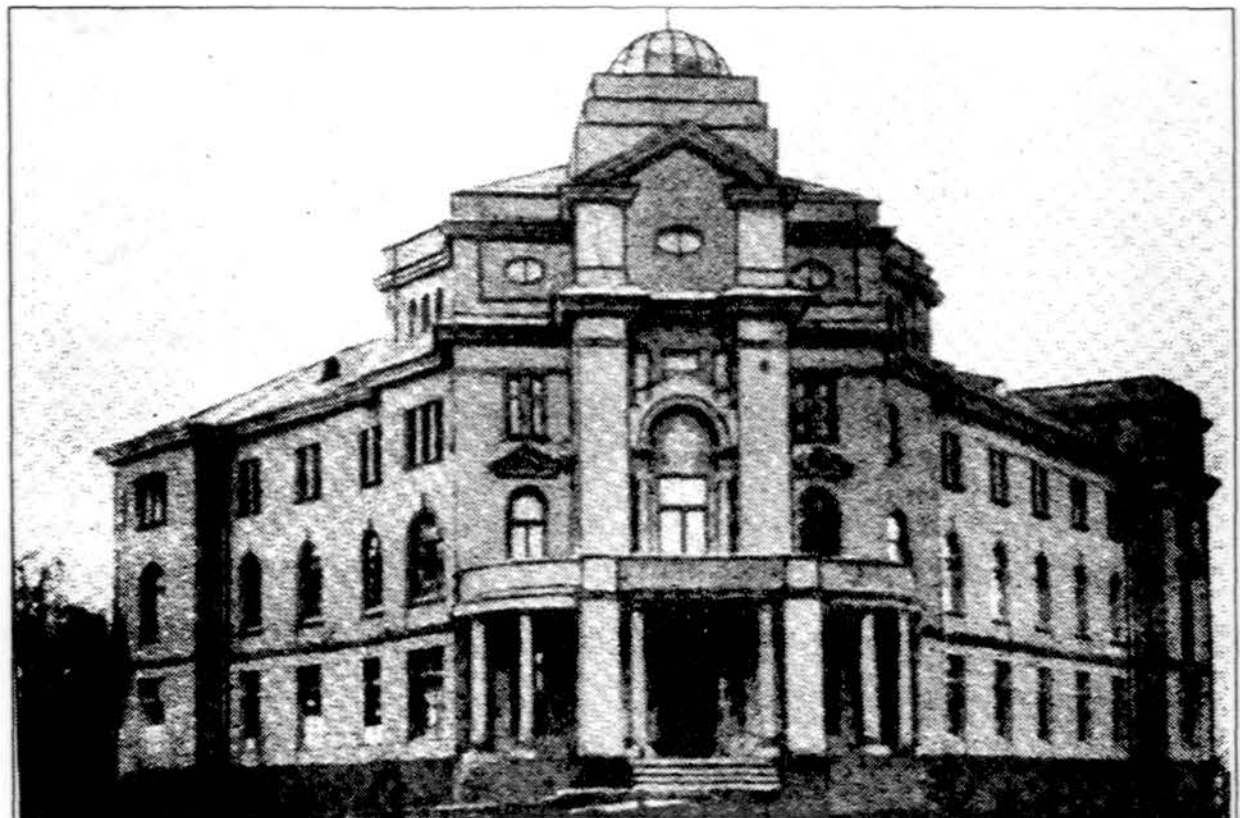
UŽGAVĖNIŲ RENGINIAI

UNION PIER, MI, LIETUVIŲ DRAUGIJA Kviečia visus Michigan ežero rytų pakrantės gyventojus — Beverly Shores, Michigan City, Michiana, Three Oaks, New Buffalo ir kt. — į tradicinį draugijos „Užgavėnių blynų balių“ šeštadienį, vasario 14 d., 3:30 val. p.p. (Michigan laiku), Community Baptist Church salėje, 16009 Lakeshore Rd., Union Pier, MI. Įėjimas nemokamas. Kadangi renginys yra „suneštinis“, prašoma, kad visi atsineštų po patiekalą ir iš anksto praneštų, ką atsineš, skambinant Rutai VanderMolen tel. 269-469-2778. Prieš vaisės bus trumpas Union Pier lietuvių draugijos narių susirinkimas, kuris prasidės 3 val. p.p. (Michigan laiku). Visi besidomintys draugijos veikla, kviečiami atvykti.

MAŽOSIOS LIETUVOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS ČIKAGOJE tradicinis Užgavėnių „Šiupinys“ ruošiamas vasario 21 d., šeštadienį, 6 val. vak., Balzeko lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje. Meninę programą atliks folkloro grupė „Kumuzėlė“, bus vakarienė, šokiai, kuriems gros Algimanto Barniško grupė. Stalus prašoma iš anksto užsisakyti pas Ramoną Buntiną tel. 630-969-1316.

UŽGAVĖNIŲ KAUKIŲ BALIUS RUOŠIAMAS JAUNIMO CENTRO didžiojoje salėje vasario 21 d., 7 val. vak. Visi bus pavaišinti, geriausios kaukės — apdovanotos. Svečius linksmins „Sodžiaus“ muzikantai, palydint Arvydui Pilibaičiui. Kviečiama registruotis telefonais: 630-670-0580; 773-501-6573; 773-547-0520 (vaikams įėjimas nemokamai).

UŽGAVĖNIŲ POKYLI PIETŲ AMERIKOS TEMA RUOŠIA Pasaulio lietuvių centras šį šeštadienį. Kad netektų likti „už durų“, nedelsiant skambinkite Reginai Griškelienei tel. 630-655-2485. Visi bus pavaišinti neįprastais patiekalais, pamaloninti Lotynų Amerikos muzikos ritmais, bus proga pabendrauti su Užgavėnių karaliumi ir karaliete, o tuo pačiu ir prisidėti prie Pasaulio lietuvių centro klestėjimo, išlaikymo.

Korp! Neo-Lithuania rūmai Kaune.

KORP! NEO-LITHUANIA suvažiavimas

Šių metų sausio 18 d. per vienuoliktos valandos Mišias Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemonte, būrelis kultūrinės organizacijos, LST Korp! Neo-Lithuania narių pasimeldė už mirusiuosius savo narius, skambant tyriems solistės filijos Audronės Simonaitytės-Gaižiūnienės atliekamų giesmių garsams, ir po pamaldų susirinko Bočių menėje dvimetiniam suvažiavimui. Korporacija, atgavinta Kaune per paskutinį praėjo šimtmečio dešimtmetį, Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, į savo tarpą priima jaunuosius ir jaunuolius, pasiryžusius, Dievui padedant, savo darbuose vadovauti šūkiu „Pro Patria“, kaip rašoma stojančiųjų duodamoje priesaikoje.

Ikurta 1922 metais Vokietijos universitetų studentų organizacijų pavyzdžiu, korporacija veikė savaitį iki pat sovietinės okupacijos, kai jos veikla buvo sustabdyta. Dalis korporantų žuvo per karą, kiti buvo ištremti į Sibirą, dar kiti pasitraukė į Vakarų. 1954 metais Korp! Neo-Lithuania buvo atkurta Amerikoje ir tebeveikia šandien, nors ir smarkiai praretęsiu narių skaičiumi.

Po itin skanių pietų įvyko iškilmingas posėdis, kuriam vadovavo vyr. valdybos pirmininkas Edas Modestas. Po vėliau pagerbimo ir sveikinimų (raštu sveikino korporacijos valdyba Kaune, ir žodžiu

Tautinės sąjungos pirmininkas Petras Buchas), jis pakvietė valdybos narį fil. inž. Vaclovą Mažeiką, kuris apžvelgė Korp! Neo-Lithuania veiklą Amerikoje, primindamas įvairius kultūrinius bei visuomeninius renginius, stovyklas, rengiamas kas antrą vasarą įvairiose Amerikos vietose, kitas išvykas. Stovyklose naktimis leidžiamas laikraštėlis „Naktibalda“ užfiksuodavo

ne vieno korporanto „nuotykių“ ir ne vienerius metus leisdavo stovyklautojams iš jų pasiūpyti.

Išsamus pranešimas apie korporacijos veiklą per penkiasdešimt metų Amerikoje teikė visiems pasitenkinimo, bet ir rūpestio: kaip sudominti čia gyvenančius lietuvių studentų organizacija, kuriai tarptautinė reikalinga tėvynės žemė. Dalyviams padėkojus filisteriui V. Mažeikai už paskaitą ir uždarius iškilmingą posėdį, korporacijos 24-to suvažiavimo darbo posėdžiui pirmininkavo fil. Algis Modestas. Išklaušę pirmininko Edo Modesto ir iždininko Algio Augaicio pranešimų apie vyriausios valdybos finansinį

stovį ir praėjusių metų darbus: santykius su korporacija Lietuvoje, aukas, remiančias

išėjimo ir korporacijos spaudą Amerikoje bei Lietuvoje, stipendijas studijuojančiam jaunimui, surengtą golfo išvyką bei kitus einamuosius reikalus, korporantai sudarė nominacijų, spaudos, nutarimų, revizijos komisijas ir garbės teismą. Pranešimą apie Amerikos Lie-

Korp! Neo-Lithuania herbas.

tuvių tarybos, kuriai korporacija priklauso, darbus davė korporacijos Čikagos padalinio valdybos pirmininkas fil. Valentinas Krumplis, o vicepirmininkė fil. Eglė Juodvalkė tarė kelis žodžius apie silpstantį Čikagos skyriaus veiklą.

Dar vienai kadencijai per rinkus vyriausią valdybą ir pasidalinus nuomonėmis apie siūlymus įgalinti vyriausią valdybą finansškai remti lešų stokojančius padalinius, paraginusi Čikagos padalinio valdybą dažniau šaukti sveikas, korporantai Lietuvos himnu ir „Gaudeamus“ posmais uždarė 82-trą Korp! Neo-Lithuania suvažiavimą. mje

TAIGI, KOKIA JŪSŲ NUOMONĖ?

Kaip buvo rašyta praėjusios savaitės penktadienio vedamajame, „Draugas“ daro apklausą (ir skaitytojui, ir net neskaitytojui) ir kviečia atsakyti į klausimą: ar, jūsų nuomone, prez. Rolandas Paksas turėtų atsistatydinti; ar neturėtų; ar nuomonės šiuo klausimu neturite? Galite rašyti redakcijos elaiškio adresu redakcija@draugas.org; galite siųsti faksu: 1-773-858-8284; galite parašyti laišką „Draugo“ adresu, bet apklausa vyksta pirmąsias dvi vasario

savaites (iki 16 d.). Mes žinome, kad lietuvių tarpe nėra žmonių „be nuomonės“, tad visus kviečiame atsiliepti.

LB LEMONTO APYLINKĖS SOCIALINIŲ REIKALŲ SKYRIUS gavo visas Lietuvos miestelių vaizdajuostes, pagamintas Lietuvos Radijo ir televizijos. Jas pradės rodyti visuomenei jau šį penktadienį, vasario 6 d., 2 val. p.p., PLC Bočių menėje. Taip pat bus rodoma ir vėliausia „Panorama“ iš Lietuvos. Visi kviečiami atvykti ir praleisti įdomias popietes.

SKELBIMAI

FANTASTIKA! TO DAR NIEKAD NEBUVO! Tik 15,9 cento skambinant į Lietuvą, 4,9 cnt JAV bet kada. Jokių papildomų mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Kreipkitės vakarais lietuviškai į DIAL NOW atstovą su 9 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. Naudodami DIAL NOW paslaugas, tuo pačiu remiate išėjimo lietuvišką žiniasklaidą. DIAL NOW — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Namams pirkti paskolos duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienaimais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

„DRAUGO“ SKELBIMAI Tel. 1-773-585-9500

PRIIMAME SIUNTINIUS LĖKTUVU IR LAIVU

Dienraščio „DRAUGAS“ patalpose
4545 W. 63 Str., Chicago, IL 60629
TEL: 1-800-772-7624; 773-585-0994

Šiaurinėje dalyje — 699 Livley Blvd. Elk Grove Village, IL 60007
TEL: 1-800-262-3797; 847-952-8100

BALTIA EXPRESS